

Republiek als 'de facto uitoefenende gezag over Java, Madoera en Sumatra'. Er zal volgens artikel 2 gewerkt worden aan een soevereine, democratische staat op federatieve grondslag: de Verenigde Staten van Indonesië. Hiervan zullen de Republiek, Borneo en de Grote Oost in elk geval deel uitmaken. Een Nederlands-Indonesische Unie zal tot stand komen, waarvan het Koninkrijk der Nederlanden en de Verenigde Staten van Indonesië deel uitmaken en waarvan de koning der Nederlanden hoofd zal zijn. Deze Unie moet de gemeenschappelijke belangen behartigen zoals 'de buitenlandsche betrekkingen, defensie, en, voor zoover noodig, financiën, alsmede nopens onderwerpen van economischen en cultureelen aard'.³

In Nederland roept dit akkoord heftige reacties op. De erkenning van de Republiek - een Republiek die toch steunt op 'een aantal moordenaars, brandstichters en rovers'⁴ - gaat velen te ver en wordt gevoeld als een bedreiging van de rijkseenheid. Op 16 december 1946 wordt het comité 'Handhaving Rijkseenheid' onder leiding van oud-minister-president P.S. Gerbrandy opgericht. De katholieke politicus C.J.I.M. Welter publiceert in januari 1947 het pamflet *Wij katholieken van Nederland eischen handhaving der Rijkseenheid*.

De Tweede Kamer stemt op 20 december 1946 in met dit akkoord, zij het met een eigen uitleg. Op 25 maart 1947 wordt het door Nederland en de Indonesische Republiek ondertekend.

Kerstens is een van de weinige prominente katholieken, die goed beargumenteed de noodzaak inziet van zo'n akkoord. Hij is jarenlang in Nederlands-Indië politiek actief geweest: als voorzitter van de Indonesische Katholieke Partij, als lid van de Volksraad en, na een onderbreking vanwege een ministerschap in het tweede oorlogskabinet van Gerbrandy, als regeringscommissaris voor de behartiging van de Nederlands-Indische aangelegenheden. Sinds juli 1946 is Kerstens ook lid van de Eerste Kamer. In zijn Kamerrede bij de behandeling van de begroting van de overzeese gebiedsdelen, waar ook het akkoord van Linggadjati aan de orde komt, toont hij zich niet echt enthousiast over dit akkoord, maar aanvaardt hij het als gevolg van de feitelijke ontwikkelingen in Indonesië. Grondslag hiervoor vormt een analyse van de 'dynamische, politiek-historische, internationale en economische factoren' die daarbij bepalend zijn geweest.⁵

3. *Linggadjati. De ontwerp-overeenkomst, de toelichting der Commissie-Generaal, de Regeeringsverklaring*, 's-Gravenhage 1946, 3-7.

4. Brief van een lezer aan de hoofdredactie, 5 februari 1947, archief van de redactie en directie van *De Tijd*, nr. 3278. Katholiek Documentatiecentrum, Nijmegen.

5. *Handelingen van de Eerste Kamer der Staten Generaal 1946-1947*, 26 februari 1947, 383.